

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»
Інстытут павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў

ЗАЦВЕРДЖАЮ
Першы прарэктар БДУКМ
Н.У.Карчэўская
10.05.2018 г.

ВУЧЭБНАЯ ПРАГРАМА ПА ДЫСЦЫПЛІНЕ
Асновы аховы працы
спецыяльнасці перападрыхтоўкі
2-23 02 72 Культурна-адпачынкавая дзейнасць
кваліфікацыя: *арганізатар культурна-адпачынкавай дзейнасці*
у адпаведнасці з тыпавым вучэбным планам перападрыхтоўкі,
зацверджаным 02.08.2016 г., рэг. № 25-13/187

Мінск, 2018

Распрацоўшчык праграмы:

І.І. Лагаш, вядучы інжынер па ахове працы ўстанова «Беларуская дзяржаўная філармонія»

Рэкамендавана да зацвярджэння:

Кафедра культуралогіі і псіхалага-педагагічных дысцыплін Інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў установа адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

Праатакол пасяджэння ад 05.02.2018 № 3

Савет Інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў установа адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

Праатакол пасяджэння ад 05.02.2018 № 3

УВОДЗІНЫ

Вучэбная праграма дысцыпліны «Асновы аховы працы» складзена згодна з адукацыйным стандартам перападрыхтоўкі кіруючых работнікаў і спецыялістаў па спецыяльнасці 2-23 02 72 «Культурна-адпачынкавая дзейнасць».

Праграма знаёміць слухачоў з асноўнымі палажэннямі заканадаўства аб працы і аб ахове працы. Ахова здароўя работнікаў, забеспячэнне бяспечных умоў працы, ліквідацыя вытворчага траўматызму і прафесійных захворванняў складае адну з галоўных задач дзяржавы ў сацыяльнай сферы. Адным з важных шляхоў далейшага зніжэння вытворчага траўматызму і прафесійнай захваральнасці з'яўляецца павышэнне якасці і эфектыўнасці навучання ахове працы і забеспячэння тым самым дакладнага выканання кожным работнікам сваіх абавязкаў па ахове працы. Навучанне і праверка ведаў па пытаннях аховы працы з'яўляецца найважнейшым элементам сістэмы мер па папярэджанні аварый, траўматызму на вытворчасці, забеспячэнню канстытуцыйнага права грамадзян на здароўе і бяспечныя ўмовы працы.

Мэта праграмы: навучанне слухачоў пытанням аховы працы, фарміраванне ў спецыялістаў неабходных ведаў па арганізацыі аховы працы на прадпрыемствах і ў арганізацыях.

Задачы праграмы:

азнаёміць з асноўнымі відамі дзейнасці прававога, арганізацыйнага, тэхнічнага і санітарна-гігіенічнага характару, накіраванымі на забеспячэнне бяспечных умоў працы;

удасканаліць веды па асновам пажарнай бяспекі і электрабяспекі пры рабоце з вылічальнай тэхнікай;

аднавіць уменні па аказанні першай дапамогі пацярпелым у выніку няшчасных выпадкаў.

Метады навучання: тлумачальна-ілюстрацыйныя, часткова-пошуковыя, праблемнага навучання.

Сродкі навучання: заканадаўчыя акты, нарматыўныя крыніцы, падручнікі і вучэбныя дапаможнікі, дыдактычныя дапаможнікі, тэхнічнае абсталяванне.

Асноўныя патрабаванні да вынікаў навучання ў рамках праграмы.

Слухачы павінны:

ведаць:

асновы дзяржаўнай палітыкі ў галіне аховы працы;

асновы пажарнай бяспекі і электрабяспекі пры рабоце з вылічальнай тэхнікай;

умець:

аказаць першую дапамогу пацярпелым у выніку атрымання траўмы.

ТЭМАТЫЧНЫ ПЛАН

№ п/п	Назва раздзела, тэмы	Колькасць гадзін								
		Усяго	Лекцыі	Практычныя заняткі	Семінарыя заняткі	Круглыя сталы, тэматычныя дыскусіі	Лабараторныя заняткі	Дзелавыя гульні	Трэнінгі	Канферэнцыі
1	Арганізацыя службы аховы працы ва ўстановах культуры	2	2							
2	Навучанне, інструктаж і праверка ведаў па пытаннях аховы працы, распрацоўка інструкцый па ахове працы	2	2							
3	Мерапрыемствы па ахове працы. Пашпартызацыя санітарна-тэхнічнага стану ўмоў і аховы працы	2	2							
4	Кантроль за выкананнем заканадаўства аб ахове працы ў арганізацыі	2								2
5	Нормы выдачы і забеспячэнне сродкамі індывідуальнай абароны і змываючых сродкаў	2								2
6	Медыцынскія агляды работнікаў. Расследаванне і ўлік нашчасных выпадкаў на вытворчасці і прафесійных захворванняў	2		2						
Усяго:		12	6	2						4

ЗМЕСТ ПРАГРАМЫ

Тэма 1. Арганізацыя службы аховы працы ва ўстановах культуры

Асноўныя палажэнні працоўнага права. Крыніцы працоўнага права: Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь, Працоўны Кодэкс, Закон Рэспублікі Беларусь «Аб ахове працы», іншыя заканадаўчыя дакументы, якія ўжываюцца ў дадзенай сферы.

Тэарэтычныя асновы аховы працы. Інструкцыя аб парадку навучання, стажыроўкі, інструктажу і праверкі ведаў па пытаннях аховы працы. Пералік прафесій рабочых з улікам прыкладнага пераліку работ з павышанай небяспекай і пералік пасад кіраўнікоў і спецыялістаў, якія павінны праходзіць праверку ведаў па пытаннях аховы працы.

Распрацоўка палажэння аб службе аховы працы ў арганізацыі. Пералік дакументаў, якія ўваходзяць у сферу дзейнасці службы аховы працы арганізацыі.

Тэма 2. Навучанне, інструктаж і праверка ведаў па пытаннях аховы працы, распрацоўка інструкцый па ахове працы

Усталяванне парадку забеспячэння электрабяспекі: прызначэнне адказнай асобы за электрагаспадарку; навучанне і праверка ведаў неэлектратэхнічнага персаналу па электрабяспецы (пры правядзенні ўступнага інструктажу).

Азнямленне з Правіламі пажарнай бяспекі Рэспублікі Беларусь, зацверджанымі пастановай Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Рэспублікі Беларусь.

Распрацоўка, узгадненне і зацвярдженне інструкцый па ахове працы. Журнал уліку выдачы інструкцый па ахове працы для работнікаў падраздзяленняў, службам прадпрыемства.

Тэма 3. Мерапрыемствы па ахове працы. Пашпартызацыя санітарна-тэхнічнага стану ўмоў і аховы працы

Меры бяспекі на рабочым месцы. Правілы расследавання і ўліку няшчасных выпадкаў на вытворчасці і прафесійных захворванняў. Пералік формаў дакументаў, неабходных для расследавання і ўліку няшчасных выпадкаў на вытворчасці і прафесійных захворванняў. Расследаванне няшчаснага выпадку на вытворчасці. Тэрміны правядзення расследавання. Абавязкі наймальніка па заканчэнні расследавання. Дакументацыя па расследаванні і ўліку няшчасных выпадкаў.

Тэма 4. Кантроль за выкананнем заканадаўства аб ахове працы ў арганізацыі

Папярэджанне магчымых негатыўных наступстваў эксплуатацыі атракцыёнаў і іншага складанага тэатральна-відовішчнага абсталявання. Тыпавое палажэнне аб службе аховы працы арганізацыі. Загад аб прызначэнні адказнага за ахову працы і за арганізацыю работы і кантроль па ахове працы. Пералік дакументаў, якія ўваходзяць у сферу дзейнасці службы аховы працы арганізацыі. Пашпартызацыя санітарна-тэхнічнага стану ўмоў і аховы працы.

Тыпавая інструкцыя аб правядзенні кантролю за выкананнем заканадаўства аб ахове працы ў арганізацыі.

Тэма 5. Нормы выдачы і забеспячэнне сродкамі індывідуальнай абароны і змываючых сродкаў

Інструкцыя аб парадку забеспячэння работнікаў сродкамі індывідуальнай абароны. Тыпавыя галіновыя нормы бясплатнай выдачы сродкаў індывідуальнай абароны работнікам культуры, тэлебачання і радыёвяшчання. Тыпавыя галіновыя нормы бясплатнай выдачы сродкаў індывідуальнай абароны працаўнікам агульных прафесій і пасад для ўсіх галін эканомікі.

Тэма 6. Медыцынскія агляды работнікаў. Расследаванне і ўлік нашчасных выпадкаў на вытворчасці і прафесійных захворванняў

Аказанне дапамогі пацярпелым. Інструкцыя аб парадку правядзення абавязковых медыцынскіх аглядаў. Папярэднія агляды. Афармленне вынікаў папярэдняга агляду. Перыядычныя медыцынскія агляды. Пазачарговыя медыцынскія агляды.

Расследаванне няшчаснага выпадку на вытворчасці. Дакументацыя па расследаванні і ўліку няшчасных выпадкаў.

МАТЭРЫЯЛЫ ДЛЯ САМАСТОЙНАГА ВЫВУЧЭННЯ

Тэма 4. Кантроль за выкананнем заканадаўства аб ахове працы ў арганізацыі

Пытанні

1. Вывучыць Тыпавую інструкцыю аб правядзенні кантролю за выкананнем заканадаўства аб ахове працы ў арганізацыі, азнаёміцца з Інструкцыяй аб парадку ажыццяўлення грамадскага кантролю за выкананнем заканадаўства аб ахове працы ўпаўнаважанымі асобамі па ахове працы работнікаў арганізацыі.

2. Азнаёміцца з Парадкам ажыццяўлення прафсаюзамі грамадскага кантролю за выкананнем заканадаўства Рэспублікі Беларусь аб працы.

3. Распрацаваць Палажэнне аб правядзенні кантролю за выкананнем заканадаўства аб ахове працы.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Семич, А.В. Вводный инструктаж по охране труда / А.В. Семич [и др.]. – Мн: ЦОТЖ, 2003. – 269с.

2. Пастанова Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь ад 30.09.2013 № 98 «Аб зацвярджэнні Тыпавога палажэння аб службе аховы працы».

3. Інструкцыя па правядзенні пашпартызацыі санітарна-тэхнічнага стану ўмоў і аховы працы, зацверджанай пастановай Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь ад 04.02.2004 № 11.

Тэма 5. Нормы выдачы і забеспячэння сродкамі індывідуальнай абароны і змываючых сродкаў

Пытанні

1. Вывучыць Інструкцыю аб парадку забеспячэння работнікаў сродкамі індывідуальнай абароны, азнаёміцца з Тыпавымі галіновымі нормамі бясплатнай выдачы сродкаў індывідуальнай абароны работнікам культуры, тэлебачання і радыёвяшчання.

2. Азнаёміцца з Тыпавымі галіновымі нормамі бясплатнай выдачы сродкаў індывідуальнай абароны працаўнікам агульных прафесій і пасад для ўсіх галін эканомікі.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. О порядке обеспечения работников средствами индивидуальной защиты / Постановление Министерства труда и социальной защиты

Республики Беларусь от 30.12.2008 № 209 // Национальный реестр правовых актов РБ 26 января 2009 г. N 8/20390 / <http://pravo.newsby.org/belarus/postanov8/pst735.htm>.

2. О нормах и порядке обеспечения работников смывающими и обезвреживающими средствами / Постановление Министерства труда и социальной защиты Республики Беларусь от 30.12.2008 № 208 // Национальный реестр правовых актов РБ № 8/20379 / [http://www.pravo.by/pdf/2009-41/2009-41\(111-113\)](http://www.pravo.by/pdf/2009-41/2009-41(111-113)).

Форма бягучай атэстацыі – кантрольная работа.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

МАТЭРЫЯЛЫ ДЛЯ БЯГУЧАЙ АТЭСТАЦЫІ СЛУХАЧОЎ

Пытанні да кантрольнай работы

1. Асноўныя заканадаўчыя акты Рэспублікі Беларусь па ахове працы.
2. Парадак распрацоўкі, узгаднення і зацвярджэнне інструкцый па ахове працы.
3. Першасныя сродкі пажаратушэння.
4. Асоба, адказная за стан электрагаспадаркі, асноўныя абавязкі, кваліфікацыя, група па электрабяспецы.
5. Асноўныя абавязкі работнікаў па ахове працы.
6. Няшчасныя выпадкі, якія падлягаюць спецыяльным расследаванням.
7. Парадак спецыяльнага расследавання няшчасных выпадкаў. Дакументы, якія складаюцца па выніках спецыяльнага расследавання няшчаснага выпадку на вытворчасці.
8. Абавязкі наймальніка пры правядзенні спецыяльнага расследавання няшчаснага выпадку.
9. Роля дзяржавы ў рэалізацыі права работнікаў на ахову працы.
10. Парадак расследавання няшчасных выпадкаў на вытворчасці. Дакумент, які складаецца па выніках расследавання няшчаснага выпадку. Парадак, яго зацвярджэння.
11. Абавязкі наймальнікаў па забеспячэнні аховы працы.
12. Пазачарговая праверка ведаў па пытаннях аховы працы кіраўнікоў і спецыялістаў.
13. Арганізацыя работы па ахове працы на прадпрыемстве, ва ўстанове, арганізацыі. Сістэма кіравання аховай працы.
14. Гарантыі права работнікаў на ахову працы.
15. Асноўныя абавязкі, правы і адказнасць службовых асоб за выкананне патрабаванняў па ахове працы.
16. Праверка і перагляд інструкцый па ахове працы.
17. Персанал, якому прысвойваюцца групы па электрабяспецы. Групы па электрабяспецы. Парадак прысваення і праверкі ведаў.
18. Планаванне работы і мерапрыемстваў па ахове працы.
19. Арганізацыя агнявых работ. Агульныя патрабаванні да арганізацыі і правядзення агнявых работ.
20. Правілы аказання першай дапамогі пры паражэнні электрычным токам.
21. Кантроль за выкананнем заканадаўства аб ахове працы.
22. Арганізацыя навучання і праверкі ведаў па ахове працы кіраўнікоў і спецыялістаў.
23. Віды інструкцый па ахове працы. Парадак іх распрацоўкі, узгаднення і зацвярджэння.
24. Дзеянні работнікаў пры выяўленні пажару. Парадак паведамлення аб пажары. Арганізацыя эвакуацыі людзей і матэрыяльных каштоўнасцей.

25. Тушэнне пажару.
 26. Парадак расследавання няшчаснага выпадку (аварыі) з цяжкімі наступствамі.
 27. Медыцынскія агляды. Нарматыўныя акты па іх арганізацыі і правядзенню. Інструктаж па ахове працы.
 28. Ажыццяўленне службы аховы працы ў арганізацыі.
 29. Адказнасць кіраўнікоў за парушэнні заканадаўства аб ахове працы.
 30. Арганізацыя пажарна-тэхнічнай камісіі.
 31. Сродкі індывідуальнай і калектыўнай абароны работнікаў.
- Класіфікацыя сродкаў абароны.
32. Інструктаж па ахове працы, перыядычнасць яго правядзення і змест.
 33. Арганізацыя добраахвотнай пажарнай дружыны.
 34. Спецыяльнае расследаванне няшчаснага выпадку на вытворчасці.

СПІС РЭКАМЕНДАВАНАЙ ЛІТАРАТУРЫ

Асноўная

1. Порядок организации работы по охране труда в учреждениях и организациях системы Министерства образования / Минск: Центр охраны труда и промышленной безопасности; сост. Т.В. Поливкина, 2009. – 344 с.
2. Охрана труда. Лабораторный практикум для студентов всех специальностей / сост. А.М.Лазаренков, Б.М. Данилко, Н.М.Журавков [и др.] – Минск : БНТУ, 2008. – 152 с.
3. Кравчяня, Э.М. Охрана труда и основы энергосбережения: учеб. пособие / Э.М. Кравчяня, Р.Н. Козел, И.П. Свирид. – 4-е изд. – Минск : ТетраСистемс, 2008. – 288 с.
4. Кляузе, В.П. Охрана труда: правовые и организационные вопросы / В.П. Кляузе. – Минск : Дидактика, 2006. – 416 с.
5. Челноков, А.А. Охрана труда: учеб. пособие / А.А. Челноков, Л.Ф. Ющенко. – 3-е изд., испр. – Минск : Выш. шк., 2007. – 463 с.
6. Семич, В.П. Практическое пособие по охране труда / В.П. Семич, А.В. Семич – Минск : ЦОТЖ, 2004. – 304с.
7. Семич, А.В. Вводный инструктаж по охране труда / А.В. Семич [и др.]. – Минск : ЦОТЖ, 2003. – 269с.
8. Обучение, повышение квалификации. Проверка знаний и инструктаж работников по охране труда и промышленной безопасности: практ. пособие / сост.: Король В.В., Михайловский С.А., Гракович А.А., Семич А.В. – Минск : ЦОТЖ, 2004. – 209 с.
9. Семич, А.В. Система менеджмента охраны здоровья и безопасности труда в организации (базовый вариант): монография / А.В. Семич, В.П. Семич, И.А. Михайлюк. – Минск : Центр охраны труда и пром. безопасности, 2008. – 306с.

Дадатковая

1. Конституция Республики Беларусь 1994 года (с изменениями и дополнениями).
2. Закон Республики Беларусь «Об охране труда» от 23 июня 2008 г. № 356-З и документы, принятые в целях его реализации – Минск : библиотека журнала «Ахова працы» № 2, 2009 г.
3. Трудовой кодекс Республики Беларусь – Минск : ИВЦ Минфина, 2008. – 232 с.
4. Инструкция по проведению паспортизации санитарно-технического состояния условий и охраны труда / Постановление Министерства труда и социальной защиты Республики Беларусь от 30.12.2008 № 208 // Национальный реестр правовых актов РБ 23 февраля 2004 г. N 8/10592 / <http://zakonby.net/postanovlenie/28247>.

5. Охрана труда при работе на персональных электронно-вычислительных машинах и другой офисной технике: практ. пособие / сост.: В.П. Семич, А.В. Семич – Минск : ЦОТЖ, 2005. – 86 с.

6. О порядке обеспечения работников средствами индивидуальной защиты / Постановление Министерства труда и социальной защиты Республики Беларусь от 30.12.2008 № 209 // Национальный реестр правовых актов РБ 26 января 2009 г. N 8/20390 / <http://pravo.newsby.org/belarus/postanov8/pst735.htm>.

7. О нормах и порядке обеспечения работников смывающими и обезвреживающими средствами / Постановление Министерства труда и социальной защиты Республики Беларусь от 30.12.2008 № 208 // Национальный реестр правовых актов РБ № 8/20379 / [http://www.pravo.by/pdf/2009-41/2009-41\(111-113\)](http://www.pravo.by/pdf/2009-41/2009-41(111-113)).

8. О порядке проведения обязательных медицинских осмотров / Постановление Минздрава Республики Беларусь от 28 апреля 2010 г. № 47 // Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2011 г., № 18, 8/23220 / <http://www.pravo.by/pdf/2011-18/2011>.

9. Правила пожарной безопасности Республики Беларусь. ППБ Беларуси 01-2014. Производственно-практическое издание «Система управления охраной труда» – Минск : 2005. – 172с.

10. Правила расследования и учета несчастных случаев на производстве и профессиональных заболеваний / Постановление Совета Министров Республики Беларусь от 15 января 2004 г. № 30 // <http://www.pravo.by/pdf/2004-8/2004>.

11. Санитарные правила и нормы 2.1.2.12–13–2006 «Гигиенические требования к устройству, оборудованию и содержанию высших учебных заведений» / Утверждено постановлением главного государственного санитарного врача Республики Беларусь 21 августа 2006 г. № 101.

12. СанПин 9-131 РБ «Гигиенические требования к видеодисплейным терминалам, электронно-вычислительным машинам и организации работы».

13. ТКП 181-2009 (02230) ПТЭ электроустановок потребителей, утверждены постановлением Министерства энергетики Республики Беларусь от 20.05.2009 № 16. / http://protokol.by/wp-content/uploads/2016/01/tkp_181_s_izmeneniem_1.pdf.

14. ТКП 427-2012 (02230) ПТБ при эксплуатации электроустановок, утверждены приказом Министерства энергетики Республики Беларусь от 28.11.2012 № 228. / http://minenergo.gov.by/dfiles/000643_976703__427.pdf.